

Feladatok

a felsős korosztály számára

1. Ökobingó

Életkor:	9–15 év
Helyszín:	Bárhoz, ahol a résztvevők szabadon tudnak járkalni
Létszám:	6–25 fő
Időtartam:	10–20 perc (az Ökobingó-lapon szereplő kérdések számától függően)
Eszközök, anyagok:	Feladatlap/résztvevő
Kulcsszavak:	Ismerkedés, tájékozottság az adott témakörben

1. Minden résztvevő kézbe kap egy Ökobingó-lapot (lásd alább).
2. Tollal a kezében mindenki járkal a teremben, kiválaszt egy állítást a lapról, majd megkérdezi valakitől, hogy igaz-e rá az adott állítás. Ha igen, akkor – szükség esetén – megtudakolja az illető (kereszt)nevét, és felírja az adott mezőbe.
3. Kiválaszt egy másik állítást, és azzal kapcsolatban is ugyanígy jár el. (Kiköthetjük, hogy minden állítást mástól kell megkérdezni.)
4. Az győz, aki elsőként tölti ki teljesen a lapot, és bekiabálja, hogy „bingó”. Ez a játéknak egyúttal a vége is.
5. Ezután leülünk körben, és elkezdünk beszélgetni az eredményről. Melyik kérdéshez kit találtunk meg a résztvevők közül? Miért fontos az adott kérdés az állatmentés szempontjából? Melyik kérdéshez volt legnehezebb igennel válaszolót találni, és vajon miért?

Az Ökobingó-lap kérdéseinek összeállításakor célszerű igazodnunk az adott helyzethez, a résztvevők számához és életkorához stb. Jelen esetben a füzetekben tárgyalt faj(csoport)ok jellemzőivel kapcsolatosak az állítások. Most éppen 12 mezőbe írtunk állításokat, de lehet 9 vagy akár 16 mezős is a lap.

Keress valakit, aki...

...tudja, hogy milyen színű a fiatal fekete rigó.	...tudja, hogy melyik madár beceneve a „küncsic”.	...ismer legalább két, verebekkel kapcsolatos szólást.	...tudja, hogy mi a szerepe a harkályok „dobolásának”.
...mentett már meg sérült sünt.	...tudja, hogy mi az ultrahang.	...tudja, hogy hány foga van a teknősnek.	...fogott már a kezében varangyot.
...látott már aludni fülesbaglyokat csapatosan nappal.	...tudja, hogy mi kelti ki a siklók, kígyók tojásait.	...tud valamit a mókus metszőfogairól.	...tudja, hogy a pele farka szőrös-e vagy sem.

2. Portréfilm

Életkor: 13-15 év

Helyszín: Bárhol

Létszám: 1-3 fős csoport

Időtartam: Több óra

Eszközök, anyagok: Videó készítésére/szerkesztésére alkalmas mobiltelefon

Kulcsszavak: Portré, bemutatás, filmszerkesztés, empátia

A feladat speciális technikai ismereteket és felszereltséget kíván meg. Olyan mobiltelefon (és applikáció) szükséges, amely alkalmas rövid videofelvételek szerkesztésére.

Feladat: egy választott állatról portréfilm készítése.

Ez a munka több napon (héten) át tartó megfigyelést, rövid videofelvételek elkészítését, valamint a jelenetek összevágását, zenei aláfestéssel és feliratokkal való ellátását is igényli.

3. Történetek a Sünispotályból

Felelevenítjük néhány hozzánk került állat mentésének történetét. Sajnos a főszereplők nevei összekeveredtek. Meg tudod állapítani, hogy melyik történet melyik állathoz tartozik? Vigyázz! Egy név véletlenül keveredett a többi közé... ha bizonytalan vagy a válaszban, segítenek a monitoron vagy a honlapon olvasható szövegek, hírek.

- 1) Egy nagyfeszültségű oszlopra kihelyezett, bekamerázott fészekben keltem ki, de kiestem onnét, és a zuhanástól mindkét lábam

eltört. A mentőközpont állatorvosainak hála nemcsak lábra álltam, de már a zsákmányt is meg tudom ragadni!

- 2) Elütött egy autó, és elájultam, de szerencsére megtaláltak, és behoztak ide, a mentőállomásra. Hetekig csak a plafont néztem, még a csőrömbe tett ételt sem tudtam lenyelni. Végül mégis rendbe jöttem, és azóta szabadon élek.
- 3) Számunk drámaian megfogyatkozott az utóbbi években, így aztán minden egyes példányunknak örülnek. Amikor hazatérünk Afrikából, még előfordulhatnak nagy lehűlések. Emiatt nem repülnek a rovarok, így nem tudunk vadászni, ami vésszen legyengít bennünket.
- 4) Igazi városi madarak vagyunk, így nem csoda, hogy gyakran kerülünk a mentőhelyre is. Sokszor azonban indokolatlanul, ugyanis még teljes röpképességünk elérése előtt elhagyjuk a fészket, és elrejtőzünk a bozótban. Ám a szüleink a közelben vannak, és tovább etetnek minket, így nem szorulunk mentésre.
- 5) Leggyakrabban a páncélunk sérülése miatt szorulunk segítségre: bármilyen erős is a páncél, mégiscsak csontból van, így be is tud törni. Előfordul, hogy a kicsorbult teknőt az állatorvosoknak műgyantával kell megfoltozniuk.
- 6) A szél sodort ki az odúból, és mivel csak hathetes voltam, nem tudtam visszamászni. Egy plüssbagoly lett a barátom, vele aludtam, amíg végül elég nagy lettem a szabadon engedéshez.
- 7) Rágcsálóknak kitett irtószerek mérgezték meg, de szerencsére idejében idekerültem, és az állatorvosok meggyógyítottak. Elengedés előtt jeladóval szereltek fel, hogy a kutatók tudják, merre járok éppen, hol tartózkodom.
- 8) Engem ősszel találtak, és háznál neveltek. Olyan sok ennivalót kaptam egész télen, hogy tavaszra több mint kétkilósra híztam. Annyira kövér voltam, hogy még összegömbölyödni sem tudtam! Szerencsére ekkor behoztak az Állatkertbe, és itt fogyókúrára fogtak. Mikor egy kilóra fogytam, szabadon engedtek.
- 9) Engem mesterségesen keltettek ki a tojásból. Hogy mégse az emberekhez kötődjem, hanem a fajtársaimhoz, gondozóim kesztyűbábot húztak a kezükre, és úgy adtak nekem enni.

Összekeveredett nevek:

Tokaj, a parlagi sas

Fekete rigók

Mocsári teknősök

Édesem, a macskabagoly

Kristóf, a vörös mókus

Félix, a kerecsensólyom

Dundus, a keleti sün

Ottó, a rétisas

Fecskék

Ékszerteknősök

4. Invazív és védett fajok

Egy életközösségben minden élőlénynek nap mint nap meg kell küzdenie az élelemért, a fészkelőhelyért, a szaporodóhelyért – növények esetén a fényért. Ebben a nagy versengésben minden élőlény előbb-utóbb megtalálja a számára legmegfelelőbb életteret, ahol a folytonos versengés mellett is sikeresen életben tud maradni, táplálkozni, szaporodni tud.

Előfordul azonban, hogy emberi közvetítéssel érkeznek távoli tájakról olyan fajok, amelyek hasonló környezeti igényűek, és behurcolásukkal romlanak a hazai fajok túlélési esélyei. Ezeket nevezzük invazív fajoknak.

A feladat első oszlopában a hazai védett fajokat találod. A másodikban összekeverve az invazív párjukat. Nem lesz nehéz kitalálni, ki kit szorít ki az élőhelyéről. Nevezd meg a fajokat és kösd össze a párokat!

Megoldások:

- a) hétpettyes katicabogár
 - b) folyami kagyló
 - c) mocsári teknős
 - d) vörös mókus
-
- 1) vörös fülű ékszerteknős
 - 2) szürke mókus
 - 3) harlekinkatica
 - 4) vándorkagyló

a-3, b-4, c-1, d-2

A 3. feladat megoldókulcsa:

1. Félix, a kerecsensólyom
2. Édesem, a macskabagoly
3. Fecskék
4. Fekete rigók
5. Mocsári teknősök
6. Kristóf, a vörös mókus
7. Tokaj, a parlagi sas
8. Sünök
9. Ottó, a rétisas